

تحلیله بر رویکرد اقتصادی بایدن

(Bidenomics)

رصد تحلیلی

محمد ربیعی؛ پژوهشگر مرکز مطالعات آمریکا

ماجرای از آنجایی شروع شد که پرزیدنت بایدن در سخنرانی اخیر خود که در روز چهارشنبه ۲۱ ژوئن در شیکاگو برگزار شد، به تمجید از دستاوردهای سه سال خود در حوزه اقتصاد پرداخت و به تقلید از طرح تحول اقتصادی ریگان در سال ۱۹۸۰ (ریگانومیکس)، نام آن را بایدنومیکس نامید؛ همان چیزی که استیو فوربز آن را تشکیل اجتماعی مدرن از راه دولت تنظیم کننده رفاه و یانیتوت گینگریج، آن را سوسیالیسم دولت بزرگ می داند. پس از ایراد سخنرانی بایدن در روز چهارشنبه، بسیاری از اندیشمندان حوزه اقتصاد و سیاست به ارائه نظرهای خود در این رابطه پرداختند که می توان خلاصه نظرات آنها را در چند محور بیان کرد که در ادامه به تشریح و تحلیل هر یک خواهیم پرداخت.

اما به نظر می‌رسد آنچه که بایدن پیرامون تحولات اقتصادی بیان می‌کند، تمامی حقیقت نباشد. زمانی که بایدن روی کار آمد، اقتصاد با نرخ سالانه ۱٫۵ تریلیون دلار در مسیر رشد قرار گرفت و تورم ۱٫۴٪ بود. احساسات مصرف‌کننده، یک روند صعودی را طی می‌کرد و میزان درآمد در دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ ۸٫۶٪ رشد کرده بود اما بایدن با ایجاد رویه‌های نامناسب، راه اقتصاد را برهم زد و حتی توانست با افزایش مقررات، مالیات، هزینه، استقراض و چاپ پول، وضعیت آن را معکوس کند.

این روند به همین جا ختم نمی‌شود؛ فعالیت اقتصادی که با تولید ناخالص داخلی اندازه‌گیری می‌شود، برای دو فصل متوالی در سال گذشته، کاهش یافت و یک رکود را نشان داد. معیار دیگری از فعالیت اقتصادی به نام درآمد ناخالص داخلی در سه فصل از چهار فصل گذشته، منفی بوده است. همچنین پس از گذشت یک سال و نیم از ریاست جمهوری بایدن، اوضاع تورم به حدی بدتر شد که میزان افزایش قیمت‌ها در طول یک ماه، به اندازه میزان افزایش قیمت‌ها در طول یک سال گذشته بود؛ در حالی که امروزه میزان درآمد خانواده‌ها نسبت به زمانی که بایدن به قدرت رسیده بود، بیشتر است اما توانایی خرید آنها بسیار کم شده است.

با تعدیل تورم، متوسط درآمد یک خانوار آمریکایی در دوره بایدن به ۵۶۰۰ دلار کاهش یافته است. از طرفی بایدن در طرح تمجیدی خود اذعان دارد که سبب کاهش ۱٫۷ تریلیون دلاری کسری بودجه شده است

بایدنومیکس تا چه اندازه کار می‌کند؟

بایدن عقیده دارد که Bidenomics از سه بخش اصلی تشکیل شده است:

- ۱) سرمایه‌گذاری هوشمندانه در آمریکا؛
 - ۲) آموزش و توانمندسازی کارگران آمریکایی برای رشد طبقه متوسط؛
 - ۳) افزایش و ترویج رقابت برای کاهش هزینه‌ها و همچنین کمک به کسب و کارهای کوچک.
- وی عقیده دارد که با عملیاتی کردن این سه حوزه، سبب رشد و احیای اقتصاد آمریکا بعد از همه‌گیری ویروس کرونا شده است. همچنین بایدن عقیده دارد که قانون گذاری های سه ساله وی در حوزه اقتصاد، سبب-ساز ایجاد رویه‌ها و رویکردهای مناسب در حوزه اقتصاد شده است که می‌توان به مواردی مانند: سوق پیدا کردن سرمایه به سمت حوزه‌های اولویت‌دار مانند تولید تراشه، انرژی پاک و خودروهای الکتریکی، تحقق شعار ساخت آمریکا، رونق گرفتن صنایع کلیدی برای کاهش وابستگی آمریکا به کشورهای دیگر به ویژه چین، کاهش میزان تورم در ۱۱ ماه متوالی، افزایش دوبرابری سرمایه‌گذاری در ساخت وسازه‌های تولیدی، کاهش ۱٫۷ تریلیون دلاری کسری بودجه، کاهش نرخ بیکاری سیاه‌پوستان و آمریکایی‌های اسپانیایی‌تبار، به پایین‌ترین سطح خود طی سال‌های اخیر، افزایش دارایی و میزان درآمد خانوار، ورشکستگی کمتر شرکت‌ها، کاهش تعداد بیمه‌شدگان، گسترش زیرساخت‌های فرسوده آمریکا و... اشاره کرد.

روی کار آمدن بایدن، دو سوم کاهش یافت و بازار کار هنوز به روند پیش از همه‌گیری کرونا بازنگشته است. زمانی که بایدن به قدرت رسید، بهره‌وری نیروی کار ۲,۷ برابر میانگین، افزایش یافته بود که براساس گزارش‌ها، یکی از بهترین افزایش‌ها طی ۷۵ سال گذشته بوده است اما پس از گذشت چندی، بهره‌وری نیروی کار به سرعت کاهش یافت؛ به طوری که در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۲، درحالی‌که اقتصاد کلان در حال انقباض بود، بهره‌وری نیروی کار با افت ۲,۵ درصدی، بیشترین کاهش سالانه سابقه خود را داشته است.

بازی جو بایدن با جمهوری خواهان: شما خود به لویح اقتصادی رأی دادید

بایدن طی سخنرانی خود در شیکاگو ضمن بیان این نکته که بسیاری از جمهوری خواهان نسبت به مدیریت اقتصادی ایجاد شده، انتقاد دارند و نظر خود را به تمامی جامعه تعمیم می‌دهند، اذعان داشت که بسیاری از جمهوری خواهان، خود به لویح اقتصادی رأی داده‌اند و اگر این قوانین به درستی کار نمی‌کنند، در این راه اشتباه، جمهوری خواهان نیز سهیم هستند. اما بایدن از رأی به کدامین قوانین صحبت می‌کند؟ منظور بایدن تصویب دو لایحه infrastructure bill و CHIPS and Science Act است. لایحه زیرساختی است، رأی ۱۹ سناتور جمهوری خواه و ۱۳ نماینده جمهوری خواه مجلس نمایندگان را به خود اختصاص داد و CHIPS and Science Act که به قانون نیمه‌هادی شهرت دارد، رأی ۱۶ جمهوری خواه سنا و ۲۴ جمهوری خواه در مجلس نمایندگان را به

اما در این باره، این واقعیت نادیده گرفته می‌شود که بخش عمده‌ای از کاهش کسری بودجه، ناشی از پایان برنامه‌های کمک‌هزینه‌ای همه‌گیری کرونا و عدم تمدید آن بوده است. همچنین اشاره‌ای به افزایش دوباره کسری بودجه در سال جاری نشده است.

این کسری بودجه به حدی بود که بایدن را وادار کرد تا در ماه ژوئن، با کنگره وارد مذاکره شود و از آنها بخواهد که با کاهش برخی هزینه‌های فدرال موافقت کنند. در مجموع می‌توان گفت که همه این موارد، گواه بر این حقیقت است که اقتصاد آمریکا دوره بایدن برخلاف تورم که با افزایش همراه بوده، به بن‌بست رسیده است و این نشان می‌دهد که بایدننومیکس آن‌گونه که بایدن از آن صحبت می‌کند، موفق نبوده است.

افزایش شغل، کلیدواژه‌ای که بایدن بسیار بر آن تأکید دارد

یکی از مواردی که بایدن با عنوان بایدننومیکس به تمجید بسیار از آن پرداخته است، ایجاد ۱۳,۴ میلیون شغل طی سه سال گذشته بوده است. در این باره بایستی گفت ارقامی که بایدن به آنها استناد می‌کند، به طور مصنوعی توسط چندین عامل، مانند شمارش مضاعف افرادی که چندین شغل دارند و همچنین به این دلیل که اقتصاد تا سال ۲۰۲۰ به دلیل همه‌گیری ویروس کرونا تعطیل شده بود، استخراج شده است. ۷۰٪ از رشد شغلی در دوران بایدن، تنها مربوط به بازگشت اقتصاد به سطح قبل از همه‌گیری و به برداشته شدن قرنطینه‌های دولتی بازمی‌گردد؛ این در حالی است که متوسط رشد ماهانه شغل پس از

قانونی که جو بایدن آن را امضا کرده است، چندان اهمیتی ندارد، مگر این که رئیس‌جمهور بتواند رأی‌دهندگان را متقاعد کند که این دستاوردها سبب ایجاد رفاه برای مردم و جامعه شده است.

هدف بایدن از بیان Bidenomics چه بود؟

می‌توان گفت بیان کردن فعالیت‌های اقتصادی و تأثیر آن بر روند کنونی اقتصاد آمریکا و گذاشتن نام بایدن‌نومیکس بر روی آن توسط بایدن در سخنرانی روز چهارشنبه ۲۱ ژوئن در شیکاگو چندین هدف اساسی را دنبال می‌کند؛

اولین مورد آن که مشاوران سیاسی بایدن در امرانتخابات به این نتیجه رسیده‌اند که تمرکز بر فعالیت‌های اقتصادی، مؤثرترین راه ممکن برای پیروزی در انتخابات است تا آنجا که بایدن و معاون وی کاملا هریس، قصد دارند در یک تور انتخاباتی به همه ایالات آمریکا سفر کنند و به ارائه گزارش اقتصادی دولت خود بپردازند. دومین مورد ایجاد و گسترش ذهنیت خوب بودن سیاست‌های اقتصادی وضع شده نسبت به چندین سال گذشته در نزد افکار عمومی است. در حال حاضر سه چهارم مردم آمریکا بر این عقیده هستند که سیاست‌های اقتصادی بایدن در راه اشتباهی قرار دارد. سومین مورد مقابله با آمارها و گزارش‌های منتشر شده توسط جمهوری خواهان و سایر مؤسسات درباره سیاست‌های اقتصادی و ایجاد حس دوگانگی و عدم تشخیص درست در نزد افکار عمومی است.

چهارمین هدف دموکرات‌ها از بیان بایدن‌نومیکس را می‌توان در غلط جلوه دادن سیاست‌های اقتصادی جمهوری خواهان با مقایسه بایدن‌نومیکس و ریگان‌نومیکس

دست آورد اما کارشناسان عقیده دارند که بایدن با تأکید بر این قوانین، به دنبال دستیابی سه هدف در نزد افکار عمومی است؛

اول آن که وضعیت اقتصادی ایجاد شده را ناشی از یک تصمیم‌گیری دوحزبی قلمداد کند تا از این راه بتواند از مقبولیت اقتصادی جمهوری خواهان بکاهد؛ چرا که در نظر سنجی اخیر مؤسسه پیو، جمهوری خواهان به لحاظ مؤلفه اقتصادی، ۱۲٪ مقبولیت بیشتری نسبت به دموکرات‌ها داشته‌اند.

دوم آن که بایدن می‌خواهد با تمرکز بر دستاورد دولت خود مبنی بر دولتی که قانون‌گذاری دوحزبی انجام داده است، رأی میان‌روه‌های سیاسی و یا به تعبیر دیگر، مستقل‌های سیاسی که مهم‌ترین ائتلاف را برای پیروزی در انتخابات آینده را تشکیل می‌دهند، به دست آورد.

سومین هدف بایدن از این کار را می‌توان کشیدن خط بطلان بر روی آمارها و نظر سنجی‌های منتشر شده در زمینه اقتصاد دانست. اعضای حزب دموکرات عقیده دارند که بسیاری از آمارهای موجود، پیرامون رفتار مصرف‌کنندگان و وضعیت اقتصادی آمارهای سیاسی است که از سوی حزب رقیب منتشر شده است و هیچ واقعیتی ندارد؛ بنابراین تمرکز بر این نکته که لوایح اقتصادی تصویب شده، لوایحی دوحزبی هستند، می‌تواند افکار عمومی را مجاب کند که آمارهای منتشر شده تنها یک بازی سیاسی از سوی جمهوری خواهان است تا بتوانند در انتخابات نوامبر به پیروزی برسند.

بیان این نکته لازم است که تجلیل بایدن و دموکرات‌ها از جمهوری خواهان، برای حمایت و رأی به تصویب

در بیشترین پیام‌ها، مردم نسبت به تورم ۷۱ درصدی که فدرال رزرو برای سال ۲۰۲۴ پیش‌بینی کرده است، احساس ترس و نگرانی کرده‌اند. عده قابل توجهی هم خواهان تک دوره‌ای شدن ریاست جمهوری بایدن شده‌اند و عده‌ای دیگر شخصیت وی را با دن‌کیشوت مقایسه کرده‌اند (دن‌کیشوت نماد یک دیوانه عمل‌گرا است که در حد شعور محدود خود، در پی حقیقت می‌گردد اما در جهانی که دیگر مانند گذشته نمی‌اندیشد و نمی‌بیند، به مضحکه خاص و عام بدل می‌شود) البته در این بین عده‌ای هم با هشتک [#Bidenomics is working](#) به تمجید سیاست‌های اقتصادی بایدن پرداخته‌اند.

در پایان بایستی گفت که به نظر می‌رسد که حربه انتخاباتی دموکرات‌ها با کلیدواژه بایدنومیکس، راه به جایی نبرده است و نتوانسته است عده زیادی از مردم را با خود همراه کند اما بیراه نیست اگر بگوییم که ارائه این طرح نتوانسته است امیدها را برای حزب دموکرات و پیروزی در انتخابات نوامبر ۲۰۲۴ زنده نگه دارد.

که در نهایت سبب کاهش مقبولیت اقتصادی جمهوری خواهان در افکار عمومی خواهد شد، تفسیر کرد و در نهایت کسب آرای مستقل‌های سیاسی را می‌توان هدف نهایی دموکرات‌ها از بیان کردن بایدنومیکس بیان کرد.

بایدنومیکس مردم را فریب نمی‌دهد

پس از گذشت یک هفته از سخنرانی جو بایدن در شیکاگو، مؤسسه نظرسنجی پیو، نتایج یک نظرسنجی را منتشر کرد که نشان می‌داد محبوبیت بایدن در بین مردم ۱۱٫۸ درصد کاهش پیدا کرده است. همچنین رصد پیام‌رسان‌های شبکه مجازی نیز نشان‌دهنده نارضایتی مردم از سیاست‌های اقتصادی بایدن است. در همین مورد، بسیاری از اساتید دانشگاه و مردم با هشتک [#Bidenomics](#) در پیام‌رسان‌های مختلفی چون توییتر به انتقاد از سیاست‌های اقتصادی بایدن پرداخته‌اند.